

Η ανάγκη της αγάπης (αρχιμ. Ιωήλ Κωνσταντίνου)

Αποστολικό

Ανάγνωσμα
Κυριακή των Πατέρων

(Τίτ. γ' 8-15)

Αν και δεν υφίσταται εργοσωτηρία, αλλά Χριστοσωτηρία, δεν σώζεται δηλαδή ο άνθρωπος διά των έργων, αλλά δια τής Πίστεως εις τον Ιησού Χριστό και μέσω τής Εκκλησίας Του, όμως και τα έργα πίστεως κρίνονται ως αναγκαίο συμπλήρωμα για την πνευματική προκοπή τού συνειδητού πιστού. Αυτά τα έργα αποδεικνύουν την πίστιν και βεβαιώνουν την αγαθή διάθεση του ανθρώπου.

Αυτός δε είναι και ο λόγος που ο Απόστολος Παύλος κάνει λόγο προς τον μαθητή του Τίτο, επίσκοπον της Κρήτης, περί των έργων των καλών. Φυσικά ο κάθε άνθρωπος έχει στο ενεργητικό του κάτι το καλό, έστω και το ελάχιστο που αποδεικνύει ότι η συμπάθεια και η συμπάραστασις ευρίσκονται στην φύση τού ανθρώπου. Εδώ όμως το Αποστολικό μας κείμενο μας οδηγεί όχι σε κάτι το απλό και το περιστασιακό, αλλά σε έργα γενικώτερα χριστιανικής προνοίας που εκπορεύονται από την εν Χριστώ αγάπη. Σε έργα τα οποία οργανώνουν και διευθύνουν οι πιστοί δια τής Εκκλησίας. Σε προσφορά που χρειάζεται να καταβληθεί χρηματική βοήθεια, θυσία και κόστος και γενικώτερα σε οργανωμένη

μέριμνα, δοθέντος ότι “οι καιροί ου μενετοί”, ένεκεν αποστασίας, απιστίας και αθείας και νομοτελειακής λειτουργίας των πνευματικών νόμων.

Φυσικά σε τέτοιες καταστάσεις συστρατεύσεως, αλλοίμονο εάν ο Χριστιανός απαντήσει “ζεύγη βιών ηγόρασα, έχε με παρητημένον”. Αλλά υπάρχει και κάτι βαθύτερο, πνευματικώτερος λόγος για τον οποίον τα τέκνα τής Ορθοδοξίας επιβάλλεται να ενστερνισθούν την Αποστολική, δηλαδή Αγιοπνευματική Επιταγή. Ότι δηλαδή τα καλά έργα που είναι θέλημα του Θεού, εξομοιώνουν τον άνθρωπο προς τον Πανάγαθον Κύριον. Αυτός είναι ο ευλογημένος προορισμός τού ανθρώπου, να εκτελεί με ακρίβεια το θέλημα του Πατρός τού “εν τοις ουρανοίς”. Να γίνει όσο το δυνατόν όμοιος με αυτόν. Και οπωσδήποτε αυτό καλλιεργείται και καρποφορεί διά της καλοσύνης.

Στο σημείο όμως αυτό κρίνεται αναγκαίο να εμβαθύνουμε έτι πλέον στο θέμα τής ανάγκης των καλών έργων, αφού αυτά αποβλέπουν στην ανακούφιση του πλησίον. Στον πλησίον που όσο “ξένος” κι αν είναι, ουδέποτε παύει να είναι αδελφός μας. Και αν αυτό ισχύει για όλους τούς ανθρώπους, πόσο μάλλον ισχύει για τους ομοδόξους και ομοεθνείς που δεσμοί ευλογίας και αίματος μας συνδέουν. Χρειάζεται άραγε να αναπτύξουμε τι εστί ελεημοσύνη προς τους πτωχούς, τι εστί προστασία στα ορφανά, τι επίσκεψις στους ασθενείς, τι παρηγοριά στους θλιμμένους και τόσες άλλες περιστάσεις που καθημερινώς αντιμετωπίζουμε και ολονέν και περισσότερο θα αυξάνουν λόγω κακής χρήσεως των αγαθών και του πλούτου που έως χθες όλοι μας ασυνειδήτως διασπαθίσαμε; Μόνο όποιος θεληματικώς κλείνει τους οφθαλμούς του αρνείται να βιώσει και αυτές τις “πληγές τού Χριστού”.

Αλλά υπάρχει κάτι ακόμα βασικό το οποίο πρέπει να τονίσουμε. Ότι τα καλά έργα όχι μόνο ανακουφίζουν τον πένητα και πάσχοντα στο σώμα, αλλά ταυτοχρόνως αποβλέπουν στην σωτηρία τού αδελφού. Την ψυχική σωτηρία και απολύτρωση. Πόσες φορές λησμονούμε και αυτή την πραγματικότητα. Μας διαφεύγει ότι ο άνθρωπος δεν πάσχει μόνο σωματικώς και υλικώς. Πάσχει, κυρίως πάσχει ψυχικώς. Υποφέρει από το κακό, τα πάθη και τις αδυναμίες, βασανίζεται από το λυσσασμένο θηρίο τής αμαρτίας. Οι αιμορροούσες σωματικές πληγές, σε ουδεμία των περιπτώσεων μπορούν να συγκριθούν με τον αβάσταχτο πόνο των ψυχικών τραυμάτων και των πνευματικών πληγών που φέρει ο άνθρωπος της αποστασίας και εκείνος που αγνοεί τον Μεγάλο Ιατρό. Αυτόν που είπε “Δεύτε πάντες προς με οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι, καγώ αναπαύσω υμάς”. (Ματθ' ια' 28).

Αλλά για να γίνει αυτό, για να γνωρίσει και προσεγγίσει ο άνθρωπος τον Σωτήρα Χριστό, εκτός τής αγαθής διαθέσεως που είναι αναγκαίο να υπάρχει στην συνείδηση, οπωσδήποτε χρειάζεται και κάποια απλή έως και έντονη, διακριτική

βεβαίως παρακίνησις. Απαιτείται το κήρυγμα και η διδασκαλία τής πίστεως. Φυσικά είναι αδύνατον όλοι να είναι ιεροκήρυκες, μπορούν όμως και πρέπει με πνεύμα αγάπης και προσευχής, μαζί με την υλική συνδρομή να προσφέρεται και ο καλός ο λόγος. Μια συμβουλή με πολύ διάκριση και μια αδελφική νουθεσία, αφού και εμείς έχουμε περάσει από τα ίδια κακοτράχαλα μονοπάτια τού κακού και έχουμε δοκιμάσει το ολισθηρό παγοδρόμιο της ευπερίστατης αμαρτίας. Κυρίως δε με το ίδιο το ζωντανό παράδειγμα της Ορθοδόξου πνευματικότητας, μαζί με την οποιαδήποτε βοήθεια, γινόμαστε τα όργανα της Χάριτος ώστε η κοινωνία μας να συνεχίσει να υπάρχει μέσα σε ατμόσφαιρα ελπίδας και ειρήνης. Αυτά λοιπόν είναι “τα έργα τα καλά” που κάνουν τον άνθρωπο συνεργό τού Θεού και μεταστρέφουν – εξαγνίζουν και εξαγιαζουν τις ψυχές των ανθρώπων για τις οποίες ο Ελεήμων Κύριος έγινε άνθρωπος και υπέστη τον Σταυρικό θάνατο.

Αλλά υπάρχει αμφιβολία ότι τα “καλά έργα” είναι ωφέλιμα και γ’ αυτούς που τα ενεργούν;

Πόσο δίκαιο είχε μια φιλεύσπλαχνη ψυχή, όταν ρωτήθηκε κάποτε, “μα γιατί δεν κρατάς τίποτε για τον εαυτό σου; Γιατί τα σκορπίζεις όλα;” και με χάρη και παιδική αφέλεια απάντησε· “Φυσικά ενεργώ κατ’ αυτόν τον τρόπο διότι οι αδελφοί μου έχουν ανάγκες πολλές, αλλά κυρίως δεν μπορώ να κρατήσω τίποτε, διότι θα μαραζώσω. Το έχω απόλυτη ανάγκη. Δεν μπορώ να φανταστώ την ύπαρξή μου να κρατά τα ελέη τού Θεού”. Και τόνισε πολύ χαρακτηριστικά “ανάγκη μου εστί η ελεημοσύνη και η προσφορά στους πτωχούς αδελφούς τού Ιησού”.

Αλλά μετά απ’ αυτήν την ομολογία και την προτροπή-εντολή τού Θεού, μπορούμε να προσθέσουμε τίποτε δικό μας;

Τούτο μόνο επισημαίνουμε και ας κλείσουμε την θεωρία για να περάσουμε στην ενεργό πρακτική αγάπη.

Όταν μαζεύουμε, γεμίζει η χούφτα μας για να τα χάσουμε και πάλι. Όταν όμως σκορπίζουμε, ξεχειλίζει η καρδιά μας.

Αμήν.

Αρχιμ. Ιωήλ Κωνστάνταρος

Πηγή: impantokratoros.gr